

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 20.6.2022
COM(2022) 313 final

2022/0204 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van specifieke en tijdelijke maatregelen, naar aanleiding van de
Russische invasie van Oekraïne, met betrekking tot door Oekraïne overeenkomstig zijn
wetgeving afgegeven bestuurdersdocumenten**

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

In de eerste tien weken van de Russische invasie van Oekraïne, die op 24 februari 2022 begon, hebben meer dan vijf miljoen mensen Oekraïne verlaten, op de vlucht voor het gewapende conflict, en onderdak gezocht in buurlanden, voornamelijk in de Europese Unie¹. Al op 4 maart 2022 stelde de EU vast dat er sprake was van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne en bood zij hen tijdelijke bescherming². In Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 zijn de categorieën personen vastgesteld die recht hebben op tijdelijke bescherming of passende bescherming uit hoofde van het nationale recht. Wie tijdelijke bescherming geniet, heeft recht op een verblijfsvergunning voor de hele duur van de bescherming en op toegang tot onder meer huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Een door een lidstaat afgegeven verblijfsvergunning houdt het recht in om gedurende 90 dagen in de Unie te reizen binnen een periode van 180 dagen.

Aangezien een rijbewijs de houder ervan het recht verleent om motorvoertuigen te besturen op de openbare weg, vergroot het de mobiliteit en vergemakkelijkt het zijn dagelijks leven. In de gegeven context stimuleert het personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht genieten om deel te nemen aan economische en sociale activiteiten in hun nieuwe omgeving.

Overeenkomstig artikel 41 van het Verdrag inzake het wegverkeer dat in 1968 te Wenen is gesloten (hierna: “Verdrag van Wenen”) erkent elke verdragsluitende partij onder bepaalde voorwaarden de binnenlandse en/of internationale rijvergunningen die door een andere verdragsluitende partij zijn afgegeven. Oekraïne en 23 lidstaten hebben het Verdrag van Wenen geratificeerd en passen de bepalingen ervan toe in hun onderlinge betrekkingen; Spanje heeft het Verdrag van Wenen echter niet geratificeerd, terwijl Cyprus, Malta en Ierland er geen partij bij zijn.

De regels en procedures voor de erkenning en inwisseling van rijbewijzen uit derde landen verschillen van lidstaat tot lidstaat en zijn onder meer afhankelijk van de specifieke bepalingen van de nationale wetgeving of van bestaande bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten en het derde land in kwestie. Voor personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht genieten en die houder zijn van een door Oekraïne afgegeven geldig rijbewijs, is het passend te voorzien in een geharmoniseerd kader voor de erkenning van rijbewijzen op het grondgebied van de Unie, zolang de periode van tijdelijke bescherming duurt.

Als algemene regel moeten personen die krachtens het nationale recht tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten en houder zijn van een geldig rijbewijs dat door Oekraïne is afgegeven, hun rijbewijs op het grondgebied van de EU kunnen gebruiken zolang de tijdelijke bescherming duurt. Gezien het tijdelijke karakter van de bescherming hoeven zij hun Oekraïens rijbewijs niet in te wisselen voor een door een lidstaat afgegeven rijbewijs. Hierdoor wordt de last voor de bevoegde autoriteiten van de lidstaten aanzienlijk verlicht, aangezien zij anders miljoenen Oekraïense rijbewijzen zouden moeten inwisselen. Tegelijkertijd hoeven personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten

¹ Bron: UNHCR (<https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>)

² Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

op grond van het nationale recht, niet onmiddellijk een ander theoretisch en/of praktisch rijexamen af te leggen — vaak in een vreemde taal — en/of een medisch onderzoek te ondergaan in de lidstaat waar zij tijdelijk verblijven.

Overeenkomstig het Verdrag van Wenen inzake het wegverkeer kunnen de verdragsluitende partijen van de houder van een door een andere verdragsluitende partij afgegeven rijbewijs verlangen dat hij, naast de binnenlandse rijvergunning, ook in het bezit is van een internationaal rijbewijs (gebaseerd op een geharmoniseerd model). De praktijken in dit verband verschillen van lidstaat tot lidstaat. In sommige lidstaten wordt van houders van Oekraïense rijbewijzen vereist dat zij ook in het bezit zijn van een internationale rijvergunning wanneer de nationale rijvergunningen alleen in Cyrillisch schrift zijn opgesteld, terwijl dit in andere lidstaten niet het geval is. Zolang de oorlog in Oekraïne blijft duren, is het voor houders van Oekraïense rijbewijzen zo goed als onmogelijk om een internationaal rijbewijs te verkrijgen van de bevoegde Oekraïense instanties. Personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht genieten, moeten daarom worden vrijgesteld van de verplichting om, naast een Oekraïens rijbewijs, ook in het bezit te zijn van een internationale rijvergunning, ten minste zolang de periode van tijdelijke bescherming duurt. In deze uitzonderlijke omstandigheden moet ook worden afgezien van een gecertificeerde vertaling van de bestaande Oekraïense rijbewijzen. Dit kan immers duur zijn en extra uitgaven meebrengen voor mensen die mogelijk al hun spaargeld hebben verloren toen zij hun land zijn ontvlucht. Bovendien zijn er buiten de grote steden in de Europese Unie weinig gecertificeerde vertalers gevestigd, en voor de levering van gewaarmerkte vertalingen is vaak een persoonlijke presentatie van de originele documenten vereist.

Soortgelijke overwegingen gelden ook voor de getuigschriften van vakbekwaamheid van bus- en vrachtwagenchauffeurs. Dergelijke getuigschriften hebben doorgaans een administratieve geldigheidsduur van ten hoogste vijf jaar, overeenkomstig Richtlijn 2003/59/EG³, die Oekraïne reeds ten uitvoer heeft gelegd voor chauffeurs die internationaal vervoer verrichten⁴. Gezien de context moeten gekwalificeerde beroepschauffeurs die zijn gevlucht voor de oorlog in Oekraïne, op passende wijze toegang krijgen tot economische activiteiten in de EU. Met het oog op de ontwikkeling van een doeltreffende geharmoniseerde uitvoering van de relevante bepalingen van dit voorstel zal de Commissie met de krachtens artikel 11 bis, lid 4, van Richtlijn 2003/59/EG aangewezen deskundigen gedachtewisselingen organiseren over de door de lidstaten vastgestelde nationale voorschriften.

Zoals uiteengezet in het actieplan voor solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne, en in dit verband, moet de toegang van beroepschauffeurs uit Oekraïne tot werk in de Europese Unie worden vergemakkelijkt door specifieke regels vast te stellen voor de afgifte van getuigschriften van vakbekwaamheid aan Oekraïense beroepschauffeurs. Tegen de achtergrond van het algemene groeiende tekort aan vrachtwagenchauffeurs moeten alternatieve logistieke verbindingen tussen de EU en Oekraïne en de blijvende toegang van Oekraïne tot zijn exportmarkten worden versterkt in de nasleep van de huidige blokkering van de Oekraïense havens aan de Zwarte Zee.

³ Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad (PB L 226 van 10.9.2003, blz. 4).

⁴ Overeenkomstig de bepalingen van bijlage XXXII bij de Associatieovereenkomst EU-Oekraïne van 2014 (PB L 161 van 29.5.2014, blz. 1961). Voor chauffeurs die alleen binnenlands vervoer in Oekraïne verrichten, was de tenuitvoerlegging van de richtlijn gepland voor 1 november 2019, maar deze werd uitgesteld.

Rijbewijzen en getuigschriften van vakbekwaamheid hebben doorgaans een beperkte geldigheidsduur. Zolang de oorlog echter blijft duren, zal Oekraïne waarschijnlijk niet in staat zijn te zorgen voor de nodige administratieve ondersteuning om deze documenten individueel te vernieuwen. In deze uitzonderlijke situatie zou de Oekraïense regering kunnen besluiten de geldigheid van deze documenten te verlengen. In dat geval moet Oekraïne de Unie en de lidstaten daarvan in kennis stellen. De lidstaten moeten een verlenging van de geldigheidsduur van Oekraïense rijbewijzen tot na de administratieve geldigheidsduur ervan erkennen, ten minste tot het einde van de periode van tijdelijke bescherming.

Op de vlucht gaan voor oorlog leidt vaak tot verlies of diefstal van belangrijke documenten, zoals rijbewijzen of getuigschriften van vakbekwaamheid, of tot het achterlaten van deze documenten in het oorlogsgebied zonder onmiddellijke mogelijkheid om ze terug te krijgen. In dergelijke gevallen moeten de lidstaten, onder voorbehoud van verificatie, bijvoorbeeld in het nationale elektronische rijbewijzenregister van Oekraïne, tijdelijke rijbewijzen ter vervanging van de oorspronkelijke kunnen afgeven voor de duur van de tijdelijke bescherming. Toegang tot het Oekraïense rijbewijzenregister voor de bevoegde autoriteiten van de lidstaten zou een dergelijke stap vergemakkelijken. Als de lidstaten geen mogelijkheid hebben om de echtheid van de door ontheemden verstrekte informatie te controleren, moeten zij weigeren dergelijke tijdelijke bestuurdersdocumenten af te geven. Bovendien zijn volgens het Oekraïense ministerie van Digitale transformatie bijna 5,7 miljoen rijbewijzen afgegeven via de applicatie DIIA (“Action”) van het mobiele burgerportaal. DIIA maakt de afgifte en verificatie van elektronische documenten en de levering van openbare diensten mogelijk. Ondanks het feit dat de DIIA-applicatie niet voldoet aan ISO-norm 18013-5 inzake mobiele rijbewijzen, die in september 2021 is gepubliceerd, biedt zij de mogelijkheid om de rijbevoegdheden te controleren die relevant zijn voor de uitzonderlijke situatie waarop deze verordening betrekking heeft.

Ten slotte hebben de bepalingen van deze verordening betrekking op uitzonderlijke omstandigheden en voorzien zij in vrijstellingen die onder normale omstandigheden niet worden toegepast. Daarom is het van bijzonder belang dat de handhaving van deze verordening weggebruikers en voetgangers niet in gevaar brengt door personen die niet geschikt zijn, toe te laten om op de EU-wegen te rijden. In dat verband moeten de bevoegde autoriteiten van de lidstaten passende maatregelen nemen om fraude en vervalsing te bestrijden.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De bepalingen van de voorgestelde verordening vormen een aanvulling op de bestaande Unieregels betreffende het rijbewijs (Richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende het rijbewijs⁵) en betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen (Richtlijn 2003/59/EG). Geen van beide richtlijnen bevat gemeenschappelijke regels voor de erkenning van relevante documenten die door derde landen zijn afgegeven. Een dergelijk gemeenschappelijk kader is echter noodzakelijk in de specifieke en buitengewone context die het gevolg is van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne, aangezien het een administratieve aanpak mogelijk maakt die de bureaucratische lasten tot een minimum beperkt en tegelijkertijd de verkeersveiligheid in de hele Unie waarborgt.

⁵ PB L 403 van 30.12.2006, blz. 18.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Dit voorstel vormt een aanvulling op de regels van de Unie betreffende de tijdelijke bescherming van ontheemden, met name Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG⁶, waarin voor het eerst is vastgesteld dat er sprake is van een massale toestroom in de Unie van ontheemden die Oekraïne hebben moeten verlaten als gevolg van een gewapend conflict overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen⁷. Het voorstel staat deze ontheemden toe gebruik te maken van de documenten die nodig zijn voor het besturen van motorvoertuigen op het openbare wegennet van de Unie en voor het uitoefenen van het beroep van chauffeur, hetgeen hun economische en sociale integratie bevordert. Dit voorstel voorziet ook in een aantal kleine afwijkingen van Richtlijn 2003/59/EG en Richtlijn 2006/126/EG die tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van de situatie.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag is artikel 91, lid 1, punt c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

- **Subsidiariteit**

De Unie heeft reeds wetgeving vastgesteld op het gebied van rijbewijzen (Richtlijn 2006/126/EG) en de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen (Richtlijn 2003/59/EG). De hierboven geschetste wijzigingen blijven binnen de bevoegdheden die krachtens artikel 91, lid 1, punt c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) aan de Unie zijn toegekend. Op grond van deze bepaling moeten het Europees Parlement en de Raad, overeenkomstig de medebeslissingsprocedure, maatregelen vaststellen om de veiligheid van het vervoer te verbeteren.

De voorgestelde regels zijn erop gericht de verkeersveiligheid te verbeteren, als aspect van de veiligheid van het vervoer, en tegelijkertijd te zorgen voor de economische en sociale integratie van personen die ontheemd zijn door de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Dergelijke maatregelen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat personen die tijdelijke bescherming genieten, de vrijheid hebben om zich binnen de Unie te verplaatsen door motorvoertuigen te besturen, maar ook dat zij de vrijheid hebben om het beroep van chauffeur uit te oefenen, waarbij zij ervoor moeten zorgen dat zij dit doen in overeenstemming met de veiligheidsaspecten en -normen die in de Unie van toepassing zijn.

De doelstelling van deze verordening kan niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, aangezien zij een geharmoniseerd regelgevingskader en geharmoniseerde coördinatie vereist voor een probleem dat wordt veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne, die de Europese Unie als geheel treft. Ze kan derhalve, vanwege de omvang en de gevolgen van het optreden, beter door de Unie worden verwezenlijkt.

⁶ PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1.

⁷ PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12.

- **Evenredigheid**

Dit optreden van de Unie is noodzakelijk om de doelstelling van de goede werking van de tijdelijke beschermingsmechanismen waarin de desbetreffende onderdelen van het recht van de Unie voorzien, te verwezenlijken, rekening houdend met de omvang en de ernst van de gevolgen van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde agressie van Rusland tegen Oekraïne. De voorgestelde verordening bevat gerichte tijdelijke maatregelen die strikt verband houden met de huidige situatie en beperkt zijn tot wat nodig is om de rechtszekerheid, de verkeersveiligheid en de goede werking van de interne markt te waarborgen.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel heeft betrekking op specifieke bepalingen die de toepassing van verscheidene richtlijnen beïnvloeden. De bepalingen van de voorgestelde handeling moeten onmiddellijk en rechtstreeks toepasselijk zijn om vervoerders, andere betrokkenen en de autoriteiten van de lidstaten rechtszekerheid te bieden. Deze wetgevingshandeling moet daarom de vorm aannemen van een rechtstreeks toepasselijke verordening die niet in nationale wetgeving hoeft te worden omgezet.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing, gezien het uitzonderlijke, tijdelijke en eenmalige karakter van de gebeurtenis die dit voorstel noodzakelijk maakt en die geen verband houdt met de doelstellingen van bestaande wetgeving.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Gezien de urgentie van de situatie zijn de belanghebbenden niet formeel geraadpleegd. Er hebben echter vier informele gedachtewisselingen plaatsgevonden met de leden van het Comité voor het rijbewijs (op 17 maart, 31 maart, 13 april en 12 mei 2022); in de marge van dit overleg is ook het geval van getuigschriften van vakbekwaamheid aan de orde gesteld.

De raadpleging bevestigde de lappendeken van regels die van toepassing zijn op de erkenning van door derde landen afgegeven officiële rijdocumenten. De situatie verschilt aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat, aangezien de meeste relevante aspecten worden geregeld door nationale bepalingen. Gezien de omvang van de situatie en de noodzaak van onmiddellijke maatregelen, werd een optreden van de EU op dit gebied door de deskundigen van de lidstaten noodzakelijk geacht.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Zoals reeds is toegelicht, was het gezien de urgentie van de situatie niet mogelijk om expertise bijeen te brengen.

- **Effectbeoordeling**

Gezien de urgentie van de situatie is er geen effectbeoordeling uitgevoerd. Dit voorstel wijzigt in geen geval de beginselen en mechanismen van de desbetreffende wetgeving van de Unie.

- **Grondrechten**

Dit voorstel heeft tot doel het vrije verkeer binnen de Unie van personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht, te vergemakkelijken.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Niet van toepassing.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Niet van toepassing.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van specifieke en tijdelijke maatregelen, naar aanleiding van de Russische invasie van Oekraïne, met betrekking tot door Oekraïne overeenkomstig zijn wetgeving afgegeven bestuurdersdocumenten

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁸,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 24 februari 2022 zijn de Russische strijdkrachten Oekraïne op meerdere plaatsen binnengevallen vanuit de Russische Federatie, Belarus en niet onder het gezag van de regering vallende gebieden in Oekraïne. Daardoor zijn aanzienlijke delen van het Oekraïense grondgebied nu door een gewapend conflict getroffen gebieden waaruit miljoenen personen gevlucht of aan het vluchten zijn.
- (2) Naar aanleiding van deze niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie tegen Oekraïne heeft de Raad, in Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382¹⁰, voor het eerst vastgesteld dat er sprake is van een massale toestroom in de Unie van ontheemden die Oekraïne hebben moeten verlaten als gevolg van een gewapend conflict, overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG van de Raad¹¹. In dat uitvoeringsbesluit is vastgesteld welke categorieën ontheemden in de Unie recht hebben op tijdelijke bescherming of op passende bescherming krachtens het nationale recht.
- (3) Aangezien een rijbewijs het besturen van motorvoertuigen mogelijk maakt, vergroot het de mobiliteit van de houder ervan en vergemakkelijkt het zijn dagelijks leven. Een

⁸ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁹ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹⁰ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

¹¹ Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

getuigschrift van vakbekwaamheid is vereist om als beroepschauffeur goederen en passagiers te vervoeren voor een in de Europese Unie gevestigde onderneming. In de gegeven context bevorderen beide documenten de deelname van personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht genieten aan economische en sociale activiteiten in hun nieuwe omgeving.

- (4) Overeenkomstig bijlage XXXII bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds¹², heeft Oekraïne zijn wetgeving aangepast aan de bepalingen van Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad¹³, met name om de afgifte van de overeenkomstige getuigschriften van vakbekwaamheid mogelijk te maken voor bus- en vrachtwagenchauffeurs die internationale activiteiten verrichten.
- (5) Het in 1968 te Wenen gesloten Verdrag inzake het wegverkeer (hierna: “het Verdrag inzake het wegverkeer van 1968”), waarbij Oekraïne partij is, bevat regels die de erkenning van rijvergunningen onder bepaalde voorwaarden mogelijk maken; niet alle lidstaten zijn echter partij bij dit verdrag. Bovendien bestaat er momenteel geen geharmoniseerd Uniekader voor de inwisseling van door derde landen, zoals Oekraïne, afgegeven rijbewijzen of getuigschriften van vakbekwaamheid. De vereisten in verband met een mogelijke inwisseling van rijbewijzen zijn meestal vastgelegd in de nationale wetgeving van de lidstaten of in bestaande bilaterale overeenkomsten tussen die lidstaten en Oekraïne. Uiteenlopende eisen tussen de lidstaten van de Unie, met name wat betreft de erkenning van rijbewijzen en getuigschriften van vakbekwaamheid, kunnen negatieve gevolgen hebben voor het leven en de vrijheden van ontheemden die op de vlucht zijn voor de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne, op een moment dat deze personen bijzonder kwetsbaar zijn.
- (6) In dit verband is het derhalve passend te beschikken over een gemeenschappelijk Uniekader dat van toepassing is op de erkenning van door Oekraïne afgegeven rijbewijzen die in het bezit zijn van personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht. Om de lasten voor de autoriteiten van de lidstaten en voor personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht te verminderen, moeten rijbewijzen die Oekraïne aan die personen heeft afgegeven, worden erkend zolang de tijdelijke bescherming van die personen duurt, zonder dat zij deze rijbewijzen moeten inwisselen.
- (7) Het Verdrag inzake het wegverkeer van 1968 schrijft voor dat houders van rijvergunningen internationale rijvergunningen moeten overleggen om hun rijbevoegdheid in bepaalde gevallen te laten erkennen. Zij kunnen ook worden verplicht een gewaarmerkte vertaling van het rijbewijs over te leggen. Deze eisen vormen een onevenredige last voor de ontheemden uit Oekraïne, en zullen in veel gevallen waarschijnlijk niet worden nageleefd. Daarom mag de overlegging van dergelijke documenten op het grondgebied van de Unie niet worden verlangd van personen die krachtens het nationale recht tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten.

¹² PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.

¹³ Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad (PB L 226 van 10.9.2003, blz. 4).

- (8) Ondanks het feit dat Oekraïne zijn nationale wetgeving voor bestuurders die internationaal vervoer verrichten reeds heeft aangepast aan Richtlijn 2003/59/EG, moeten Oekraïense beroepschauffeurs die voor in de Unie gevestigde wegvervoersondernemingen willen werken, nog steeds een in een lidstaat afgegeven getuigschrift van vakbekwaamheid aanvragen. Daarom moet het voor lidstaten die voornemens zijn een specifiek getuigschrift van vakbekwaamheid af te geven aan personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht en die houder zijn van door Oekraïne overeenkomstig de Oekraïense nationale wetgeving afgegeven getuigschriften van vakbekwaamheid, mogelijk zijn om een kwalificatiekaart bestuurder als bedoeld in Richtlijn 2003/59/EG af te geven of op het desbetreffende rijbewijs de bijzondere tijdelijke Uniecode “95.01” aan te brengen, teneinde aan de houder van een door Oekraïne afgegeven getuigschrift van vakbekwaamheid, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt b), dezelfde rechten te verlenen als de personen die bevoegd zijn om de in artikel 1 van Richtlijn 2003/59/EG bedoelde rijactiviteit te verrichten. Daartoe dienen de lidstaten nationale voorschriften vast te stellen waarin de reikwijdte en de duur van een aanvullende verplichte opleiding en van een daaropvolgende proef worden vastgelegd, om te waarborgen dat de betrokkenen voldoen aan de normen inzake basiskwalificatie en nascholing als omschreven in Richtlijn 2003/59/EG. In geval van een verklaring van verlies of diefstal van een getuigschrift van vakbekwaamheid moeten de lidstaten, onder meer bij de bevoegde autoriteiten van Oekraïne, nagaan of de betrokkene in het bezit is van een geldig getuigschrift van vakbekwaamheid dat door Oekraïne is afgegeven, alvorens dat specifieke getuigschrift van vakbekwaamheid af te geven.
- (9) Aangezien rijbewijzen en getuigschriften van vakbekwaamheid gewoonlijk een beperkte geldigheidsduur hebben, moeten zij regelmatig worden vernieuwd. In de huidige context kan Oekraïne zijn taken niet op een normale wijze uitvoeren, waardoor het mogelijk niet in staat is bestaande administratieve documenten te vernieuwen. De lidstaten moeten derhalve alle door Oekraïne genomen of nog vast te stellen besluiten tot verlenging van rijdocumenten waarvan de geldigheidsduur is of zal verstrijken, erkennen zolang de periode van tijdelijke bescherming duurt. Oekraïne moet de Unie en haar lidstaten op passende wijze van dergelijke besluiten in kennis stellen.
- (10) Op de vlucht gaan voor oorlog heeft vaak tot gevolg dat rijbewijzen worden verloren of gestolen, of dat ze in het oorlogsgebied worden achtergelaten zonder onmiddellijke mogelijkheid om ze terug te krijgen. In dergelijke gevallen moeten de lidstaten toestemming krijgen om voor de duur van de tijdelijke bescherming tijdelijke rijbewijzen ter vervanging van de oorspronkelijke rijbewijzen af te geven, mits de bevoegde autoriteiten van de lidstaten in staat zijn de door de ontheemden verstrekte informatie te verifiëren, bijvoorbeeld door toegang te krijgen tot de nationale registers van Oekraïne. Dergelijke documenten moeten in de Unie wederzijds worden erkend en de administratieve geldigheid ervan mag de duur van de tijdelijke bescherming niet overschrijden.
- (11) De strijd tegen fraude en vervalsing is van groot belang voor de handhaving van de verkeersveiligheid en de rechtshandhaving. In dit verband moeten in het kader van de uitvoering van deze verordening coördinatiemechanismen worden ingesteld voor een efficiënte bestrijding van fraude en vervalsing.
- (12) Daar de doelstelling van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en vanwege de omvang en de gevolgen van het optreden, beter op het niveau van de Unie kan worden verwezenlijkt, neemt de Unie maatregelen

overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken.

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden specifieke en tijdelijke maatregelen vastgesteld die van toepassing zijn op door Oekraïne overeenkomstig zijn wetgeving afgegeven bestuurdersdocumenten die in het bezit zijn van personen die tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382.

Artikel 2

Definities

In deze verordening wordt onder “bestuurdersdocumenten” verstaan:

- (a) door Oekraïne afgegeven rijbewijzen waaruit blijkt onder welke voorwaarden een bestuurder op grond van de Oekraïense wetgeving mag rijden;
- (b) getuigschriften van vakbekwaamheid die Oekraïne overeenkomstig zijn nationale wetgeving ter uitvoering van Richtlijn 2003/59/EG, uit hoofde van artikel 368, lid 1, en bijlage XXXII bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, heeft afgegeven aan bestuurders van wegvoertuigen die internationaal goederen- of passagiersvervoer over de weg verrichten dat binnen het toepassingsgebied van die richtlijn valt.

Artikel 3

Erkenning van door Oekraïne afgegeven rijbewijzen

- 1. Door Oekraïne afgegeven geldige rijbewijzen worden op het grondgebied van de Unie erkend wanneer de houders ervan tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382, ten minste tot het moment waarop de tijdelijke bescherming niet langer van toepassing is.
- 2. Wanneer een persoon die tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht geniet, in het bezit is van een rijbewijs als bedoeld in lid 1, mogen de lidstaten niet verlangen dat een gewaarmerkte vertaling daarvan wordt overgelegd, noch dat de internationale rijvergunning als bedoeld in artikel 41, lid 1, van het in 1968 te Wenen gesloten Verdrag inzake het wegverkeer wordt overgelegd.

Artikel 4

Getuigschriften van vakbekwaamheid

- 1. Op verzoek van een houder van een door Oekraïne afgegeven getuigschrift van vakbekwaamheid, als omschreven in artikel 2, punt b), die tijdelijke bescherming of

passende bescherming geniet krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382, kan de lidstaat waarin een tijdelijke verblijfsvergunning aan die houder is verleend of de lidstaat waar die houder passende bescherming krachtens het nationale recht geniet:

- (a) in afwijking van punt 12 van bijlage I bij Richtlijn 2006/126/EG een speciale tijdelijke Uniecode “95.01”, gevolgd door de vervaldatum, in veld 12 van bladzijde 2 van het rijbewijs van de betrokkene aanbrengen, mits die persoon houder is van een door die lidstaat afgegeven rijbewijs dat overeenstemt met het model van de Unie; of
- (b) een kwalificatiekaart bestuurder afgeven aan die persoon met een speciale tijdelijke Uniecode “95.01”, gevolgd door de vervaldatum, in veld 10 van bladzijde 2 van die kwalificatiekaart bestuurder als bedoeld in artikel 10, lid 1, van Richtlijn 2003/59/EG.

De tijdelijke speciale Uniecode wordt alleen op het rijbewijs aangebracht en de kwalificatiekaarten bestuurder worden alleen afgegeven wanneer de houders ervan tijdelijke bescherming of passende bescherming genieten krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382.

- 2. De kwalificatiekaarten bestuurder en de in lid 1, punten a) en b), bedoelde speciale Uniecode op het rijbewijs worden onderling erkend op het grondgebied van de Unie. De houders van dergelijke kwalificatiekaarten bestuurder of van dergelijke rijbewijzen met speciale Uniecode, worden geacht te voldoen aan de in artikel 3 van Richtlijn 2003/59/EG vastgestelde vereiste van verplichte basiskwalificatie die nodig is om de rijactiviteit uit te oefenen.
- 3. De administratieve geldigheid van dergelijke kwalificatiekaarten bestuurder of van de op het rijbewijs aangebrachte tijdelijke speciale Uniecode mag niet langer zijn dan de tijdelijke bescherming van ontheemden uit Oekraïne als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2001/55/EG, dan de tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht van de houder, of dan de geldigheidsduur van het rijbewijs, al naargelang welke datum het eerst valt.

Indien de tijdelijke bescherming wordt verlengd overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2001/55/EG, wordt een overeenkomstig lid 1 afgegeven document dienovereenkomstig verlengd door de lidstaat waar de houder van het document een tijdelijke verblijfsvergunning heeft gekregen of krachtens het nationale recht passende bescherming geniet.

- 4. Alvorens de in lid 1 bedoelde kwalificatiekaart bestuurder af te geven of de bijzondere tijdelijke Uniecode “95.01” op het in lid 1 bedoelde rijbewijs aan te brengen, eisen de lidstaten dat de houder van het in dat lid bedoelde getuigschrift van vakbekwaamheid een aanvullende verplichte opleiding volgt die wordt afgesloten met een examen, om na te gaan of de bestuurder over het in punt 1 van bijlage I bij Richtlijn 2003/59/EG vereiste kennisniveau beschikt.

De aanvullende verplichte opleiding mag niet meer dan 60 uur duren, waarvan ten minste 10 uur individueel rijden zoals gespecificeerd in bijlage I, deel 2, punt 2.1, bij Richtlijn 2003/59/EG.

Na afloop van deze opleiding wordt de bestuurder door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten of de door hen aangewezen instanties aan een mondeling of schriftelijk examen onderworpen.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de overeenkomstig dit artikel vastgestelde nationale voorschriften alvorens de kwalificatiekaart bestuurder af te geven of de in lid 1 bedoelde speciale Uniecode aan te brengen op het rijbewijs.

5. In geval van verlies of diefstal van een in artikel 2, punt b), bedoeld getuigschrift van vakbekwaamheid dat in het bezit is van een persoon die tijdelijke bescherming of passende bescherming geniet krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382, kan de lidstaat waar de betrokkene een tijdelijke verblijfsvergunning heeft gekregen of op grond van het nationale recht passende bescherming geniet, op verzoek van die persoon nagaan, onder meer bij de bevoegde autoriteiten van Oekraïne, of die persoon houder is van een geldig getuigschrift van vakbekwaamheid dat door Oekraïne overeenkomstig zijn nationale wetgeving is afgegeven en of die persoon niet in het bezit is van een document dat overeenkomstig lid 1 door een andere lidstaat is afgegeven of van een speciale Uniecode voorzien.

Na deze verificatie kan de betrokken lidstaat de kwalificatiekaart bestuurder afgeven of de tijdelijke speciale Uniecode “95.01” aanbrengen op het rijbewijs, overeenkomstig de procedures van de leden 1 en 2.

6. De lidstaten vernieuwen de in lid 1 bedoelde kwalificatiekaart bestuurder of op het rijbewijs aangebrachte tijdelijke speciale Uniecode “95.01” niet wanneer de houder ervan niet langer tijdelijke bescherming of passende bescherming geniet krachtens het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382.

Artikel 5

Verlenging van de geldigheid van door Oekraïne afgegeven verlopen bestuurdersdocumenten

Onverminderd artikel 1 erkennen de lidstaten door Oekraïne genomen besluiten tot verlenging van de geldigheid van door Oekraïne afgegeven verlopen bestuurdersdocumenten, op voorwaarde dat Oekraïne de Unie en haar lidstaten daarvan in kennis stelt.

Artikel 6

Door Oekraïne afgegeven verloren of gestolen rijbewijzen

1. Wanneer een persoon die tijdelijke bescherming of passende bescherming geniet uit hoofde van het nationale recht overeenkomstig Richtlijn 2001/55/EG en Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382, het verlies of de diefstal van zijn rijbewijs aangeeft, verifieert de lidstaat waar de betrokkene een tijdelijke verblijfsvergunning heeft gekregen of uit hoofde van het nationale recht passende bescherming geniet, op verzoek van die persoon de rijbevoegdheden die die persoon overeenkomstig de in Oekraïne toepasselijke wetgeving heeft verworven en gaat zij na of hij niet reeds van een andere lidstaat overeenkomstig dit artikel een rijbewijs heeft ontvangen, met name om zich ervan te vergewissen of het rijbewijs niet is beperkt, geschorst of ingetrokken; deze verificatie gebeurt onder meer bij de bevoegde autoriteiten van Oekraïne.
2. In afwijking van artikel 11, lid 6, van Richtlijn 2006/126/EG kan een lidstaat, na de in lid 1 bedoelde verificatie te hebben uitgevoerd, aan de betrokkene een rijbewijs van dezelfde categorie of categorieën afgeven op basis van het model van de Unie in bijlage I bij Richtlijn 2006/126/EG. In dat geval, en in afwijking van punt 12 van

bijlage I bij Richtlijn 2006/126/EG, brengen de lidstaten een speciale tijdelijke Uniecode 99.01 aan in veld 12 van het rijbewijs, die het volgende betekent: “*Bijzondere afgifte die slechts geldig is voor de duur van de tijdelijke bescherming (verloren of gestolen Oekraïens rijbewijs)*”.

3. Het in lid 2 bedoelde rijbewijs wordt in de Unie onderling erkend. Het verloopt uiterlijk op de dag waarop de tijdelijke bescherming van ontheemden uit Oekraïne, als bedoeld in artikel 4 van Richtlijn 2001/55/EG, of de tijdelijke bescherming of de passende bescherming krachtens het nationale recht van de houder, indien dit eerder is, verstrijkt.

Indien de tijdelijke bescherming wordt verlengd overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2001/55/EG, wordt een overeenkomstig lid 2 afgegeven rijbewijs dienovereenkomstig verlengd door de lidstaat waar de houder van het document een tijdelijke verblijfsvergunning heeft gekregen of krachtens het nationale recht passende bescherming geniet.

4. Indien de in lid 1 bedoelde verificatie niet mogelijk is, geeft de betrokken lidstaat het in lid 2 bedoelde rijbewijs niet af. In dat geval kan de lidstaat aan de betrokkene een rijbewijs afgeven dat uitsluitend geldig is op zijn grondgebied, overeenkomstig zijn nationale wetgeving, en dat afwijkt van het model in bijlage I bij Richtlijn 2006/126/EG.
5. De lidstaten vernieuwen een in lid 2 bedoeld rijbewijs niet wanneer de houder ervan niet langer tijdelijke bescherming of passende bescherming krachtens het nationale recht geniet overeenkomstig Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382.

Artikel 7

Voorkoming van fraude en vervalsing

Bij de toepassing van deze verordening maken de lidstaten gebruik van alle passende middelen om fraude met en vervalsing van bestuurdersdocumenten te voorkomen en te bestrijden, onder meer door de aan die documenten verbonden rechten te controleren.

De lidstaten passen de bepalingen van deze verordening niet toe op door Oekraïne in elektronische vorm afgegeven bestuurdersdocumenten indien zij niet in staat zijn de echtheid, integriteit en geldigheid ervan te verifiëren.

Artikel 8

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Deze verordening houdt op van toepassing te zijn op de dag na die waarop de in artikel 4 van Richtlijn 2001/55/EG bedoelde periode van tijdelijke bescherming van ontheemden uit Oekraïne is verstreken, overeenkomstig artikel 6 van die richtlijn.

3. Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter